

05 Ağustos 2024

SİRKÜLER NO: 2024/13

Konu : Vergi kanunlarında değişiklik yapan 7524 sayılı kanun hk.

2 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 7524 sayılı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un vergi mevzuatına ilişkin önemli hükümleri aşağıda özetlenmiştir.

1 Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası (Md.2)

Bazı hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ücret istisnası kapsamına alınmıştır. (GVK md. 17)

Buna göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre **teknogirişim** şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen **pay senetlerinin**, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki **bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı** gelir vergisinden istisna olarak dikkate alınacaktır.

Hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin, iktisap tarihinden itibaren;

- 3 tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı,
- 4 ila 6 yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75’i,
- 7 ila 12 yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25’i,

vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

(Yürürlük: 2 Ağustos 2024)

2 Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin ticari ve mesleki kazançlarında günlük hasılat tespiti ve vergi matrahının belirlenmesi (Md.3)

Ticari veya serbest meslek faaliyetleri yönünden mükellefiyeti olanlara yönelik olarak;

- Günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda 3’ten, bir takvim yılında 12’den az olmamak kaydıyla yoklama yapılabilecektir.
- İdarece yapılan bu yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanacaktır.
- Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenecek, bu tutar faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilecektir. (GVK MD. 69)

Bu şekilde tespit edilen hasılat tutarları ile;

- **Bilanço esasına göre defter tutanlar için** ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan **brüt satış tutarı**,
- **İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için** ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen **hasılat tutarı**,
- **Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için** ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan **gayrisafi hasılat tutarı**,

arasındaki fark %20’den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanunu’nun 370. maddesi kapsamında izaha davet edilecektir. (*)

Bu madde hükümleri **kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacaktır.** (Yürürlük: 1 Ocak 2025)

(*) VUK Md. 370 İzaha davet:

1. Mükelleflerce yapılan izah sonucu vergi ziyasına sebebiyet verilmediğinin idarece anlaşılması hâlinde mükellefler söz konusu tespitle ilgili olarak vergi incelemesine tabi tutulmaz veya takdir komisyonuna sevk edilmez.
2. Mükelleflerce yapılan izahın yeterli bulunmaması hâlinde, değerlendirme sonucunu içeren yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamla aynı sürede ödenmesi şartıyla vergi ziyası cezası, ziyaa uğratan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Bu durum vergi incelemesi yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline engel teşkil etmez.

3 E-ticaret platformları aracılığıyla yapılan ödemelerden vergi kesintisi yapılması (Madde 4, 33 ve 34)

- a. 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler tevkifat kapsamına alınmıştır. (GVK md. 94, KVK md. 15 ve 30)
- b. Ayrıca, mal ve hizmet alımlarına ilişkin gerçek kişilere yapılan ödemeler üzerinden Cumhurbaşkanı'nca belirlenen sektör ve faaliyet konuları dikkate alınarak vergi tevkifatı yapılabilecektir.
- c. (a) ve (b) bentlerinde sayılan tevkifat hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri için de getirilmiştir. (Yürürlük: 2 Ağustos 2024)

4 Kurumlarda portföy işletmeciliği kazanç istisnası (Madde 32)

Türkiye’de kurulu yatırım fon ve ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançlarına ilişkin istisna hükmünde yapılan değişiklik;

- Taşınmazlara yatırım yapan fon ve ortaklıkların söz konusu istisnadan yararlanabilmeleri, ticari mal niteliğinde olanlar dahil sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların %50'sinin ortaklarına kâr payı olarak dağıtılması şartına bağlanmıştır.
- Taşınmazlara yatırım yapmayan fon ve ortaklıkların bahse konu gelirleri bulunmayacağından, bu fon ve ortaklıklar için kâr dağıtım şartı aranmayacaktır.
- Öte yandan, aynı maddede yapılan bir başka değişiklik; “diğer yatırım fonu katılma payları ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr paylarının iştirak kazançları istisnasından yararlanamayacağı” yönündeki hüküm, kâr dağıtım şartını sağlamayan ve bu nedenle istisnadan faydalanamayan yatırım fon ve ortaklıklarından elde edilen kâr paylarının iştirak kazançları istisnasından faydalanabilmesine imkân sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. (KVK md. 5)

(Yürürlük: 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 2 Ağustos 2024)

5 Yap işlet ve devret modeli ile kamu özel iş birliği projeleri kapsamında elde edilen kazançlara uygulanacak kurumlar vergisi oranı (Madde 35)

7524 sayılı Kanun’un 35. maddesiyle, KVK’nın “Kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı” başlıklı 32. maddesinde değişiklik yapılmıştır. Buna göre *3996 sayılı Kanun ve **6428 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren kurumların kazançlarına uygulanan kurumlar vergisi oranı %25’ten %30’a çıkarılmıştır.

Kurumlar vergisi kanununun 32. Maddesi uyarınca; bankalar, finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketleri, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık

yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri için uygulanan % 30 kurumlar vergisinin kapsamı genişletilerek,

3996 ve 6428 sayılı Kanunlar kapsamında faaliyet gösteren kurumlar için de % 30 kurumlar vergisi getirilmiştir. (Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması hk. Kanun ve Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması hk. Kanun – Köprü ve otoyol işletmeleri, şehir hastaneleri gibi)

(Yürürlük: 2025 yılı kazançlarından başlamak üzere 2 Ağustos 2024)

6 Yurt içi asgari kurumlar vergisi (Madde 36)

- Kurumlar Vergisi Kanununa 32/C maddesi eklenerek yurt içi asgari kurumlar vergisi getirilmiştir. Buna göre;
- KVK.nun 32 ve 32/A maddelerine göre hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamaz.
- Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanırken kurum kazancından aşağıdaki istisna ve indirimler düşülür:
 - a)** KVK.nun 5/1 maddesinin; **a** (iştirak kazançları), **ç** (emisyon primleri), **d** (portföy kazançlarının, sahip oldukları taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışındaki kısmı), **i** (risturnlar), **j** (sat-geri kirala kazançları) ve **k** (kira sertifikası ihracı) bentlerinde yer alan istisnalar,
 - b)** 10. maddesinin birinci fıkrasının; **g** (girişim sermayesi fonu indirimi) ve **h** (korumalı işyeri indirimi) bentlerindeki indirimler,
 - c)** Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında vergiden istisna edilen kazançlar,
 - ç)** Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki kazanç istisnası ile Ar-Ge ve tasarım indirimleri,
- Hesaplanan yurt içi asgari kurumlar vergisinden; 32. Madde uyarınca, halka arz edilen kurumlara uygulanan 2 puanlık indirim, ihracat yapan kurumlara uygulanan 5 puanlık indirim ve imalatçı kurumlara uygulanan 1 puanlık indirim nedeniyle alınmayan vergi ile 32/A maddesi uyarınca yatırıma katkı tutarları nedeniyle alınmayan vergi indirilir.
- Bu madde hükmü geçici vergi dönemleri için de uygulanır.
- İlk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca bu madde hükümleri uygulanmaz.
- Bu maddede yer alan indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancı ibaresi, hesap dönemi sonundaki ticari bilanço kârına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutarı ifade eder.
- Birinci fıkrada yer alan oranı; sektörler, faaliyet konusu, iş kolları ya da üretim alanları itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(Yürürlük: 2025 yılı kazançlarından başlamak üzere 2 Ağustos 2024)

7 Yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi (Madde 37-50)

Kurumlar vergisi kanununa eklenen bölüm ile “Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi” ihdas edilmektedir. Buna göre özetle;

Nihai ana işletmesinin konsolide finansal tablosundaki yıllık konsolide hasılatı, gelirin raporlandığı hesap döneminden önceki dört hesap döneminin en az ikisinde 750 milyon avro karşılığı Türk lirası sınırını geçen çok uluslu işletme gruplarının bağlı işletmelerinin ilgili hesap dönemindeki kazançları, % 15 oranında yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine tabi olacaktır.

(Yürürlük: 2024 yılı kazançlarından başlamak üzere 2 Ağustos 2024)

8 Devir alınan kurumların devreden KDV’lerinin indiriminde vergi incelemesi şartı (Madde 19)

KDV Kanunu’nun 17. Maddesi uyarınca; şirketlerin birleşme, devir ve bölünme işlemleri dolayısıyla faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergilerin, devralan şirkette indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi, yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre mümkün olacaktır. Bu incelemeler Vergi Usul Kanunu’nda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılabilecektir. (Yürürlük: 2 Ağustos 2024)

9 Beş yıldan fazla devreden KDV’nin indirilememesi ve gider kaydı (Madde 20 ve 22)

KDV Kanunu’nun 30. Maddesine eklenen hüküm ile; beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen KDV’nin indirilemeyeceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Kanunun 58. Maddesine eklenen hüküm ile de; beş takvim yılı veya daha fazla süreyle devreden KDV tutarlarının, indirim KDV hesaplarından çıkarılarak özel bir hesaba alınması, mükellefin talebine bağlı olarak yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre de gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınması imkânı sağlanmıştır. (Yürürlük: 1 Ocak 2030)

10 KDV iade yöntemi olarak vergi incelemesinin esas alınması (Madde 21)

KDV Kanunu’nun 36. maddesine “Bu Kanun hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esastır.” cümlesi eklenmiştir.

Bu düzenlemeyle, KDV iadesinin esas itibarıyla vergi inceleme sonucuna göre yerine getirileceği hüküm altına alınmış ancak mükelleflerin vergiye uyum seviyelerine göre Bakanlığa YMM raporu veya herhangi bir rapor almadan iade yöntemlerini belirleme konusunda yetki verilmiştir.

(Yürürlük: 1 Eylül 2024)

11 8. Yurt Dışına Çıkış Harcı 500 TL’na çıkarılmıştır. (Madde 51)

Yurt dışına çıkış harcı 150 TL’den 500 TL’ye çıkarılmıştır.

Bu tutar her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılabilecektir.

Her yılın Ocak ayının 10. günü sonuna kadar yapılan yurt dışına çıkışlarda, bir önceki yılda o yılın sonu itibarıyla geçerli tutar üzerinden harç ödemiş olanların bu ödemelerinin geçerli kabul edilecektir.

(Yürürlük: 12 Ağustos 2024)

12 Diğer düzenlemeler

- Kamu kurumlarının ödemelerinde aranan “Borcu yoktur belgesi” nin kapsamı, mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler de eklenerek genişletilmiştir.
 - Sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirenlerden alınacak teminatın üst sınırı 10 milyon Türk Lirasına, istenilen teminatın verilme süresi 60 güne çıkarılmıştır.
 - Kıymetli maden üretim ve alım-satımı ile iştigal eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere, mükelleflerin aktiflerinde tasarruf amacıyla tutmuş oldukları kıymetli madenler, kıymetli maden ile olan alacak ve borçlar, kıymetli madenlere dayalı fiziki ya da kaydi olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesapları ve kıymetli madenler borsasında işlem gören kıymetli madenler borsa rayiciyle değerlendirilecektir.
- Ayrıca, kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır.
- Vergi dairesinin bilgisi dışında ticari, zirai ve mesleki faaliyette bulunanlara uygulanacak vergi ziyası cezası %50 artırılarak uygulanacaktır.
 - Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları muhtelif miktarlarda artırılmıştır.
 - Vergi aslının uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır.
 - Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerde KDV istisnası kapsamından; gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatlar çıkarılmıştır.
 - Serbest Bölgeler Kanunu’nda yapılan değişiklik ile; serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan kurumların imal ettikleri ürünleri münhasıran yurt dışına satmalarından (ihracattan) elde ettikleri kazançların istisna olması, yurt içine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlara tanınan istisnanın ise kaldırılması sağlanmıştır.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.